

СУЧАСНІ ТЕХНОГІІ ОТРИМАННЯ ВИСОКОЯКІСНОГО САДИВНОГО МАТЕРІАЛУ

Заугольніков М.С. 31ГМ
Керівник Бондаренко Л.Ю., к.т.н., доц.

Таврійський державний агротехнологічний університет

Анотація – у роботі висвітлені питання вирощування високоякісних саджанців плодкових насіннєвих культур.

Вирощування повноцінних підщеп – одне з основних завдань садівницької галузі народного господарства країни. Існує пряма залежність між якістю підщеп та щеплених саджанців, а розмноження насінням дозволяє отримати сильнорослі підщепи плодкових культур.

Для отримання високоякісного садивного матеріалу плодкових культур в необхідній кількості призначені спеціалізовані господарства – плодкові розсадники. Вирощені у розсаднику саджанці визначають урожайність, якість продукції, тривалість продуктивного періоду та економічну ефективність садів.

Для отримання саджанців плодкових кісточкових культур існує певна схема, яка складається з таких технологічних операцій [1, 2]: маточно-насіннєвий сад, де ведеться підготовка насіння; шкілька сіянців; I-е поле розсадника; II-е поле розсадника; III-е поле розсадника.

Кожна з вищеназваних операцій має свої норми часу на виконання, а отже і певний обсяг витрат праці. Рішення щодо вибору технологічного процесу вирощування саджанців приймає виробник, виходячи із фінансової бази, ресурсного потенціалу та наявності спеціалістів у розсадницькому господарстві.

Для отримання високопродуктивних дерев необхідно, щоб підщепи, по-перше, були стійкими до несприятливих природних умов регіону, де їх використовують; по-друге, мали добру сумісність із сортами, що прищеплюються; по-третє, підвищувати цінні господарські і біологічні властивості прищеп. Заготовляють насіння з плодів високої якості/ Зібрані плоди відразу пресують і відокремлюють від м'якоті.

Насіння починає проростати після періоду спокою, під час якого в зародках відбуваються складні якісні зміни, що зумовлюють перехід насіння до активного стану. Для того, щоб підготувати насіння до пророщування на протязі трьох і більше місяців (в залежності від породи) вони повинні пройти так зване післяуборочне дозрівання в умовах певної температури і вологості – стратифікацію. Насіння змішують з трьома частинами крупнозернистого річного зволоженого піску [3, 4].

Закладати плодовий розсадник починають зі шкільки сіянців, де з насіння вирощують сіянці насінневих підщеп. Висівають застратифіковане насіння яблуні та груші ранньої весни на добре удобрений та оброблений ґрунт. Чим більше насіння, тим глибше потрібно саджати у ґрунт, і навпаки, але в середньому на 2-3 см.

Після висіву поверхню ґрунта мульчують (притіняють), після чого поливають. Для отримання у підщеп добре розвиненої кореневої системи сіянці пікірують, тобто пересаджують з посівної ділянки на ділянку вирощування, попередньо прищипивши на сіянцях корені. Таким чином формують I-е поле розсадника.

На протязі літа ґрунт тримають у рихлому та чистому від сорняків стані. На початку жовтня підщепи викопують, попередньо видаливши листя щоб не відбувалося зайвого випарювання вологи.

Наступний етап – це посадка підщеп ранньою весною (II-е поле). Перед посадкою скорочують корінь до 15-18 см, а надземну частину (штамбик) – до 30 см. Коріння при висадці не повинно бути загнутим.

В останній декаді липня і впродовж 10-12 днів проводять окуліровку. На нижніх частинах штамбиків підщеп обрізають бокові зайві гілки. Перевагу віддають живцю з північної сторони. Живцями підщепи прищеплюють на весні.

Третя ділянка вирощування прищеплених саджанців називається III-е поле – для дворічних саджанців.

Сформовані саджанці викопують у другій половині вересня – початку жовтня. Якщо до цього часу листя на гілочках не опадуть, їх перед викопуванням видаляють. Не треба допускати підсихання коріння; після викопування саджанці тимчасово присипають ґрунтом або покривають мішками, соломною або іншими матеріалами.

Після чого на кожний саджанець вішають етикетку з точною назвою сорту.

Література

1. Технологія вирощування саджанців плодових культур на юге степной зони України в умовах зрошення: рекомендації / Ін-т зрошувального садівництва. – Мелітополь, 1992. – 39 с.
2. Рекомендації по технології вирощування плодових саджанців в зрошуваних умовах южної степи України / Ін-т зрошувального садівництва. – Мелітополь, 1981. – 49 с.
3. Черепакін В.І. Плодоводство / В.І. Черепакін, В.І. Бабук, Г.К. Карпенчук; под. ред. В.І.Черепакіна. – М.: Агропромиздат, 1991. – 270 с.
4. Романова Е.Г. Плодоводство в южній зоні / Е.Г. Романова. – М.: Вишш. школа, 1972. – 328 с.